

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/84/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616203518
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patricia Skotnická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1616203518.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patricie Skotnickej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a JUDr. Alexandry Hanusovej v spore žalobcu: R. T. D., D..O..M., W.: XX XXX XXX, G. X, J., zastúpeného O. B., D..O..M., W.: XX XXX XXX, G. X, J., proti žalovanej: R. V., Y. XX, D., o zaplatenie 604,88 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 25.03.2021, č.k. 7C/530/2016-157, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej nepriznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 25.03.2021, č.k. 7C/530/2016-157, zamietol žalobu žalobcu a žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 21.04.2016 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 604,88 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 604,71 eura od 24.10.2015 do zaplatenia dôvodiac, že jeho právny predchodca (Slovenská sporiteľňa, a.s.) uzavrel dňa 24.01.2013 so žalovanou zmluvu č. XXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou boli i Všeobecné obchodné podmienky, a na jej základe poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Žalovaná si však neplnila svoje zmluvné povinnosti, keď v stanovených termínoch neuhradila splátky v príslušnej výške, a preto jeho právnenému predchodcovi vznikla voči žalovanej pohľadávka, ktorú postúpil zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015 na žalobcu ako postupníka. Pohľadávka, ku dňu jej postúpenia v sume 679,64 eura, pozostávala z istiny 604,71 eura, riadneho úroku v sume 0,17 eura a úroku z omeškania v sume 74,76 eura. Žalovaná po postúpení pohľadávky do dňa podania žaloby nevykonala žiadnu úhradu, a preto sa žalobca domáhal zaplatenia žalovanej sumy 604,88 eura spolu s príslušenstvom.

3. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci prvý krát rozsudkom zo dňa 28.11.2018, č.k. 7C/530/2016-59, tak, že žalobu žalobcu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 29.05.2020, sp. zn. 3Co/84/2019, predmetný rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Konajúcemu súdu vytkol, že podanie žalobcu zo dňa 03.09.2018, ktorým tento na jeho výzvu špecifikoval uplatnený nárok, nezaslal spolu s listinnými dôkazmi žalovanej, aby sa s nimi oboznámila a prípadne sa i vyjadrila ku skutočnostiam v nich uvedených, najmä k výzve na zaplatenie dlžnej pohľadávky v sume 611,74 eura; pritom práve existenciu predmetnej výzvy a jej doručenie považoval konajúci súd za otázku spornú, resp. za nepreukázanú. Za tohto stavu odvolací súd súhlasil s názorom žalobcu, že konajúci súd sám, t.j. bez procesnej aktivity žalovanej, spochybnil otázku doručenia listiny s názvom Odstúpenie od zmluvy zo dňa 13.01.2014

žalovanej, uzatvárajúc, že žalobca nepreukázal písomnú výzvu banky na splnenie peňažného záväzku z nepovoleného prečerpania, jej odoslanie a doručenie žalovanej. Uvedený skutkový záver tak konajúci súd učinil bez upovedomenia žalovanej o obsahu podstatných skutkových tvrdení žalobcu v podaní zo dňa 03.09.2018 a bez vyčkania na jej prípadnú reakciu, z ktorej by bolo možné následne ustáliť (ne)spornosť týchto skutkových tvrdení; záver súdu prvej inštancie preto považoval zatiaľ za predčasný, a tým za nesprávny. Podľa mienky odvolacieho súdu samotná skutočnosť, že žalovaná sa k obsahu skutkových tvrdení žalobcu v doplňujúcom podaní zo dňa 03.09.2018 z dôvodu procesného pochybenia konajúceho súdu nevyjadrila, potom nemohla založiť nespornosť týchto skutkových tvrdení, ako mylne uviedol žalobca v odvolaní, nakoľko žalovaná nemala ani možnosť sa k nim kvalifikovane vyjadriť a následne sa s nimi buď stotožniť, tieto namietat' alebo na nich vôbec reagovať. Zároveň odvolací súd prisvedčil žalobcovi, že pokiaľ súd prvej inštancie sám vyhodnotil jeho skutkové tvrdenia ohľadne výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „zákon č. 483/2001 Z.z.“) a jej doručenia žalovanej za neosvedčené, a teda za sporné, učinil tak neprípustne bez nariadenia súdneho pojednávania postupom podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Konajúci súd tak žalobcovi neumožnil vyjadriť sa k preskúmvaniu právnej otázky (aktívna vecná legitímácia žalobcu), avšak majúcej základ v spornom skutkovom stave (zistenie (ne)dodržania podmienok a postupu podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.), čím žalobcovi uprel (reálne nevytvoril) procesnú možnosť kontradiktórne sa k tejto otázke vyjadriť na pojednávaní súdu, s cieľom ovplyvniť jeho konečné rozhodnutie; uvedený nedostatok mal za následok porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces. Vzhľadom na to, že vytknutý nedostatok nebolo možné napraviť ani v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Po vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie súd prvej inštancie nariadil vo veci pojednávanie, na ktoré sa sporové strany nedostavili, keď žalobca ospravedlnil svoju neúčast' a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti, pričom žalovaná svoju neprítomnosť na súdnom pojednávaní neospravedlnila. Na základe vykonaného dokazovania, a to výlučne listinami, s ktorými boli obe sporové strany oboznámené, súd prvej inštancie ustálil, že právny predchodca žalobcu ako banka uzavrel dňa 24.01.2013 so žalovanou zmluvu o bežnom účte v mene EUR. V ten istý deň uzavreli sporové strany i zmluvu o vydaní a používaní platobnej karty, na základe ktorej právny predchodca žalobcu vydal žalovanej platobnú kartu E. R., na realizáciu transakcií s prostriedkami k bežnému účtu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX/XXXX v celkovom limite 2.000 eur (limit pre hotovosť 500 eur, bezhotovostný limit 1.500 eur). Právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou ako majiteľkou účtu zmluvu o povolenom prečerpaní a poskytol jej povolené prečerpanie vo výške 500 eur, ktoré bola povinná splatiť podľa dohodnutých zmluvných podmienok, spolu s úrokom, úrokom z omeškania, úrokom z prečerpania a nákladmi banky spojenými s poskytnutím povoleného prečerpania. Výška úrokovej sadzby bola pritom dohodnutá na 18,90% p.a. a splatnosť úrokov mesačne, v posledný deň kalendárneho mesiaca. Právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej listom zo dňa 13.01.2014 odstúpenie od zmluvy o sporozírovom účte, ku ktorému žalobca nepredložil doklad o jeho doručení žalovanej. V tomto smere pritom žalobca poukázal na článok II., bod 6 zmluvy o povolenom prečerpaní odkazujúci na Úverové podmienky, Obchodný zákonník a ostatné predpisy, ako i na Všeobecné obchodné podmienky; v ich zmysle, konkrétne podľa článku 10, bodu 10.1 a 10.3, sa považovali písomnosti banky doručované v tuzemsku poštou za doručené tretí deň po ich odoslaní, kým tie doručované v cudzine na siedmy deň po ich odoslaní. Vzhľadom na to, že právny predchodca žalobcu doručoval žalovanej odstúpenie od zmluvy obyčajnou poštovou zásielkou, žalobca uviedol, že nedisponoval dôkazom o jej odoslaní, prípadne o jej doručení žalovanej, ktoré doručenie však žalovaná výslovne nepoprela, a preto označil doručenie odstúpenia od zmluvy žalovanej za nesporné.

5. Konajúci súd ďalej konštatoval, že podľa špecifikácie žalobcu žalovaná čerpala výbermi, platbami a odchádzajúcimi platbami sumu spolu 488 eur, keď zúčtované poplatky predstavovali sumu 34 eur, debetné úroky sumu 92,87 eura, zmluvné úroky z omeškania 0,01 eura, pričom žalobcovi uhradila sumu 10 eur; súčet debetných a kreditných operácií potom predstavoval sumu 614,88 eura. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 23.10.2015, č. XXXX/XXXX/CE (ďalej len „zmluva o postúpení pohľadávky“), postúpil pôvodný veriteľ a právny predchodca žalobcu - Slovenská sporiteľňa, a.s. pohľadávku voči žalovanej na žalobcu ako postupníka, pričom túto skutočnosť oznámil žalovanej listom zo dňa 30.10.2015, s tým, že pohľadávku z nepovoleného prečerpania môže uhradiť výlučne postupníkovi.

6. Súd prvej inštancie vyhodnotil zmluvu o povolenom prečerpaní za zmluvu spotrebiteľskú, na posúdenie ktorej aplikoval ustanovenia § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), ako aj ustanovenia § 1 ods. 4 a § 2 písm. e) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“). Vzhľadom na to, že na základe tejto zmluvy, v spojení so zmluvou o postúpení pohľadávky, si žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie pohľadávky zo záväzkového vzťahu z nepovoleného prečerpania, regulovaný špeciálnou právnou úpravou zákona č. 483/2001 Z.z., konajúci súd skúmal, či je vo veci aktívne vecne legitimovaný. Zdôraznil pritom, že pri postúpení pohľadávky je v takom prípade potrebné rešpektovať nielen ustanovenie § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale i ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., ktoré na platné postúpenie vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že právny predchodca žalobcu listom zo dňa 13.01.2014 oznámil žalovanej odstúpenie od zmluvy o sporozírovom účte, výšku pohľadávky z bežného účtu/povoleného prečerpania a vyzval ju na úhradu dlžnej sumy do 7 dní odo dňa jeho doručenia; doklad o odoslaní a doručení tejto výzvy však žalobca, napriek výzve konajúceho súdu, nedoložil. Vzhľadom na to, že zákon č. 483/2001 Z.z. vyžaduje preukázateľné doručenie písomnej výzvy banky klientovi, konajúci súd nemohol prisvedčiť žalobcovi v tom, že zásielka s odstúpením od zmluvy bola žalovanej doručená v zmysle článku 10, bodu 10.1 Všeobecných obchodných podmienok (ktoré žalobca do súdneho spisu ani nedoložil) na tretí deň po jej odoslaní; napokon, žalobca v tomto smere ani nepredložil poštový podací hárok, resp. iný doklad, z ktorého by vyplývalo odoslanie predmetnej výzvy žalovanej, a z ktorého by následne bol zistiteľný deň jej odoslania. Vzhľadom na to, že nemohol stanoviť deň doručenia predmetnej výzvy žalovanej, konajúci súd uviedol, že nemohol ani zistiť omeškanie žalovanej, tak ako to vyžaduje dikcia ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. Súd prvej inštancie podotkol, že i napriek tomu, že žalobca argumentoval nespornosťou doručenia predmetnej výzvy žalovanej v zmysle § 151 ods.1 C.s.p., keďže žalovaná jeho tvrdenia v tomto smere nepoprela, musel obligatórne skúmať splnenie predpokladov uvedených v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., t.j. či právny predchodca žalobcu (banka) kvalifikovaným spôsobom vyzval žalovanú na úhradu jej peňažného záväzku, s ktorým bola žalovaná nepretržite viac ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Vzhľadom na to, že nemal preukázané doručenie písomnej výzvy banky (právneho predchodcu žalobcu) zo dňa 13.01.2014 žalovanej, a tým i splnenie podmienok uvedených v citovanom ustanovení zákona č. 483/2001 Z.z., dospel následne konajúci súd k záveru, že v danom prípade nemohol právny predchodca žalobcu platne postúpiť pohľadávku voči žalovanej na žalobcu; preto vyhodnotil zmluvu o postúpení pohľadávok, v časti postúpenia pohľadávky voči žalovanej, za absolútne neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, konkrétne pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. Podotkol pritom, že podrobný výklad k predmetnému ustanoveniu zákona č. 483/2001 Z.z., ktorého sa pridrižoval, podal Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí vo veci sp. zn. 1Cdo 147/2017, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR č. 8/2018, pod č. R 60/2018, a preto nebol dôvod sa od neho odchýliť v súvislosti s inými rozhodnutiami krajských súdov, na ktoré poukazoval žalobca.

7. Záverom súd prvej inštancie poznamenal, že k otázke odchylnej úpravy vzťahov medzi klientom a bankou v zmysle § 89 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z., ktorej aplikácie sa žalobca v konaní dovoľával, sa vyjadril odvolací súd v bodoch 12. a 13. odôvodnenia zrušujúceho uznesenia, s tým, že taká možnosť v danom prípade neprichádzala do úvahy.

8. Súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej, ktorá bola v spore plne úspešná a vzniklo jej právo na ich náhradu, nárok nepriznal, nakoľko z obsahu spisu vyplynulo, že jej žiadne trovy v konaní nevznikli.

9. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p. Zdôraznil, že v konaní preukázal, že pred postúpením pohľadávky jeho právny predchodca dodržal všetky podmienky stanovené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.; žalovaná totiž bola v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, ktorá okolnosť vyplývala z prílohy č. 1 k zmluve (žalovaná bola v nepretržitom omeškaní po dobu 934 dní) a zároveň ju postupca opakovane vyzýval na úhradu peňažného záväzku, a to okrem iného aj výzvou zo dňa 13.01.2014, označenou ako odstúpenie od zmluvy. Tieto skutkové tvrdenia žalovaná v konaní v zmysle § 151 ods. 1 C.s.p. nepoprela, a preto ich mal konajúci súd považovať za nesporné; zo strany postupcu

preto nemohlo dôjsť k porušeniu ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., nakoľko bolo nesporné, že postupca žalovanú riadne vyzval na zaplatenie omeškaných splátok a v čase postúpenia žalovaná, napriek jeho výzve, bola v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti svojho záväzku. V tejto súvislosti žalobca doplnil, že začiatok predmetnej lehoty nemožno odvíjať od doručenia písomnej výzvy banky, keďže táto môže klienta vyzvať na úhradu omeškaných splátok úveru kedykoľvek počas trvania omeškania. Ak by zákonodarca mienil poskytnúť dlžníkovi lehotu na dobrovoľné plnenie po dobu 90 dní od doručenia výzvy, uviedol by to výslovne v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. Postup súdu, ktorý by upravil inak omeškanie dlžníka, a to v rozpore s § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, by bol potom v priamom rozpore s ústavným princípom trojdelenia moci, ku ktorému sa vyjadroval i Ústavný súd Slovenskej republiky (rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 796/2016).

10. Žalobca ďalej zdôraznil, že súdne konanie v danej veci sa riadi zásadou kontradiktórnosti, a preto pokiaľ žalovaná skutočnosti ohľadom existencie a doručovania výzvy jeho právneho predchodcu zo dňa 13.01.2014 nerozporevala, mal konajúci súd tieto považovať v zmysle § 151 ods. 1 C.s.p. za nesporné. Žalovaná pritom mohla svoj nesúhlas s podanou žalobou alebo s inými tvrdeniami v nej uvedenými v konaní predniesť a preukázať. Na podporu svojich tvrdení žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov (napr. Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 43Csp/40/2020, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9CoCsp/43/2020, sp. zn. 24Co/124/2018, a iné). I keď žalobca pripustil, že v zmysle ustanovenia § 295 C.s.p. môže súd vykonať v spotrebiteľských sporoch aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol (napr. sa mohol konajúci súd dopytovať postupcu na vyjadrenie k určitým skutočnostiam, hoci sú medzi stranami nesporné), avšak v žiadnom prípade nie je oprávnený poprieť skutkové tvrdenia strany za druhú procesnú stranu, a to ani pokiaľ by touto stranou bol spotrebiteľ, a tým privodiť spornosť tvrdení, ktoré medzi stranami sporu spornými v skutočnosti neboli, tak ako v danom prípade; takýto postup potom popieral zásadu kontradiktórnosti konania, rovného postavenia strán sporu a v konečnom dôsledku viedol aj k spochybneniu nezávislosti a nestrannosti súdu. Konajúci súd sa dostal fakticky do postavenia zástupcu jednej zo strán sporu, pričom mohol bez ohľadu na vôľu samotnej strany vykonávať jej patriace procesné oprávnenia, o ktorých by napokon aj sám rozhodoval, čo považoval žalobca za absurdné. Žalobca sa preto nestotožnil so závermi konajúceho súdu, v zmysle ktorých je faktické popretie skutkových tvrdení žalobcu (na ktoré je oprávnená len druhá strana sporu) vykonaním dôkazov, ktoré spotrebiteľ nenavrhol. Konajúci súd podľa jeho názoru prekročil svoje právomoci a porušil základnú zásadu nezávislosti a nestrannosti súdu, pričom tým, že aktívne sám rozporoval ním uvádzané skutkové tvrdenia, znemožnil mu uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie pritom bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý v zrušujúcom uznesení uviedol, že bez procesnej aktivity žalovanej, ktorá by spochybnila doručenie písomnej výzvy právneho predchodcu žalobcu, nebol oprávnený žalobcom uvádzané skutkové tvrdenia poprieť a následne vyvodiť (predčasný) záver o neplatnosti postúpenia pohľadávky zo strany banky žalobcovi, a to bez nariadenia súdneho pojednávania. I týmto nesprávnym postupom mu teda konajúci súd znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navyac, nerešpektovaním právneho názoru vysloveného súdom vyššej inštancie a následným opätovným zamietnutím jeho žaloby konajúci súd porušil i princíp právnej istoty, nakoľko žalobca legitímne očakával, že súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania vyvodí skutkové zistenia v takom rozsahu, aby tieto, po ich právnom posúdení, mohli byť podkladom pre rozhodnutie sporu.

11. Podľa mienky žalobcu ochrana spotrebiteľa, ktorú sa napadnutým rozhodnutím zrejme snažil dosiahnuť súd prvej inštancie, bola v konečnom dôsledku takou ochranou, ktorá bola spôsobilá žalovanú ako spotrebiteľa poškodiť. Zamietnutie žaloby pre nepreukázanie platného postúpenia pohľadávky v situácii, keď platnosť postúpenia pohľadávky nebola medzi stranami sporu sporná a zmluva o postúpení pohľadávky nebola výrokom súdneho rozhodnutia vyhlásená za neplatnú, pre žalovanú de facto znamenala, že sa síce nemusela podrobiť prípadnému nútenému výkonu súdneho rozhodnutia, avšak dostala ju do stavu právnej neistoty ohľadne toho, kto je jej veriteľom, a teda komu má svoj dlh vlastne splniť. Žalobca pritom zostane veriteľom žalovanej aj v prípade, ak rozhodnutie o zamietnutí jeho žaloby pre nedostatok jeho aktívnej vecnej legitimácie nadobudne právoplatnosť, keďže na neho bola postúpená pohľadávka zmluvou o postúpení pohľadávok, ktorá nebola nikdy výrokom súdneho rozhodnutia vyhlásená za neplatnú. Vzhľadom na tieto skutočnosti považoval žalobca napadnuté rozhodnutie konajúceho súdu za zdanlivo ochraňujúce spotrebiteľa (v rovine zamietnutia žaloby).

12. Žalobca uzavrel, že v konaní preukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu, a to oznámením o postúpení pohľadávky, zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s prílohou č. 1, pričom preukázal i splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.; preto pokiaľ konajúci súd na základe vykonaných dôkazov dospel k záveru o opaku a jeho žalobu zamietol, vec nesprávne právne posúdil, nakoľko vychádzal z nesprávnych skutkových zistení. Na uvedenom základe žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle § 388 C.s.p. ho zmenil tak, že jeho žalobe vyhovie a prizná mu i nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

13. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

14. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 29.11.2022 (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

15. Preskúmaním súdneho spisu sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom sa tento pred meritórnym rozhodnutím o veci zaoberal posudzovaním aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore, pričom dospejúc k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie predpokladov pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovanej podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. uzavrel, že žalobca nedisponoval aktívnou vecnou legitímáciou na podanie žaloby a na tomto základe jeho žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol; odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov vedúcich súd prvej inštancie k zamietnutiu žaloby (§ 387 ods. 1 a ods. 2 C.s.p.).

16. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia konajúci súd založil svoj názor o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore na tom, že žalobca nepreukázal, že pred postúpením pohľadávky jeho právny predchodca (postupca) preukázateľne doručil žalovanej ako dlžníkovi výzvu na zaplatenie pohľadávky, s ktorou bola žalovaná v omeškaní a toto trvalo dlhšie ako 90 kalendárnych dní, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. Žalobca považoval tieto závery konajúceho za nesprávne majúc za to, že pokiaľ žalovaná jeho skutkové tvrdenia ohľadne doručovania zásielky s výzvou - odstúpenie od zmluvy zo dňa 13.01.2014 nespochybnila, tieto mal konajúci súd ustáliť za nesporné, bez potreby ich akokoľvek dokazovať a uvedené vyhodnotiť v jeho prospech, t.j. že uniesol dôkazné bremeno splnenia predpokladov podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. Zároveň žalobca považoval zamietnutie žaloby konajúcim súdom za postup v rozpore s právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení zo dňa 29.05.2020, sp. zn. 3Co/84/2019. Odvolací súd nemohol uvedenej argumentácii žalobcu priznať úspech.

17. Odvolací súd v prvom rade udáva, že sa nestotožnil so žalobcovou interpretáciou skutočností uvedených v jeho zrušujúcom uznesení zo dňa 29.05.2020, sp. zn. 3Co/84/2019. V ňom totiž odvolací súd, okrem iného, vyslovil, že konajúci súd pred meritórnym rozhodnutím opomenul doručiť žalovanej podanie žalobcu zo dňa 03.09.2018, v ktorom tento špecifikoval svoju pohľadávku, uviedol skutkové tvrdenia ohľadne výzvy zo dňa 13.01.2014 a predložil i relevantné listinné dôkazy. Konajúcemu súdu preto vytkol, že spochybnil otázku doručenia listiny s odstúpením od zmluvy zo dňa 13.01.2014 bez upovedomenia žalovanej o obsahu podstatných skutkových tvrdení žalobcu a bez vyčkania na jej prípadnú reakciu, z ktorej by bolo možné následne ustáliť (ne)spornosť jeho skutkových tvrdení; uvedené považoval v okolnostiach danej veci za neprípustné a na tomto základe následne prijaté závery za predčasné, a tým nesprávne. Odvolací súd pritom súčasne zdôraznil, že samotná skutočnosť, že žalovaná sa k obsahu skutkových tvrdení žalobcu v doplňujúcom podaní zo dňa 03.09.2018 z dôvodu procesného pochybenia konajúceho súdu nevyjadrila, nemohla založiť nespornosť týchto skutkových tvrdení, ako mylne uvádzal žalobca v odvolaní; žalovaná sa totiž nemala ani možnosť sa k nim kvalifikovane vyjadriť a následne sa s nimi buď stotožniť, tieto namietat' alebo na nich vôbec nereagovať. Vychádzajúc z uvedeného preto žalobca nedôvodne vytykal konajúcemu súdu, že sa odklonil, resp. neriadil právnym názorom vysloveným súdom vyššej inštancie v jeho zrušujúcom uznesení.

18. Odvolací súd sa nestotožnil ani s argumentáciou žalobcu, v zmysle ktorej mal konajúci súd prekročiť svoju právomoc, keď bez reakcie žalovanej, ktorou by spochybnila okolnosti doručovania výzvy jeho právneho predchodcu zo dňa 13.01.2014, urobil ním uvádzané skutkové tvrdenia spornými a v nadväznosti na to od neho žiadal predložiť k nim dôkazy. Odvolací súd udáva, že v zmysle rozhodnutia

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 4Cdo 162/2020, uverejneného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 2/2022, pod č. 6, v sporoch s ochranou slabšej strany, za ktorý treba považovať i predmetný spor, skúma súd vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti, pričom dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona č. 483/2001 Z.z. pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to dokonca i v takom prípade, keď spotrebiteľ sám nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je povinný nielen tvrdiť, ale i preukázať, že pred postúpením pohľadávky banka dlžníka písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient, napriek tomu, zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 kalendárnych dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie postupníka, a to i v prípade, keď sa spotrebiteľ svojich práv v konaní výslovne nedovoľáva, nakoľko v takom prípade sa ustanovenie § 151 ods. 1 C.s.p. o nespornosti nepopretých skutkových tvrdení neuplatní. Samotná pasivita žalovanej strany v tomto smere preto nemôže viesť k aplikácii ustanovenia § 151 ods. 1 a ods. 2 C.s.p. a zakladať povinnosť súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (k tomu aj uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. US 246/2019).

19. Vychádzajúc z uvedeného, konajúci súd nijako nepochybil, pokiaľ i napriek pasivite žalovanej, t.j. bez toho, aby spochybnila skutkové tvrdenia žalobcu ohľadne doručenia výzvy jeho právneho predchodcu zo dňa 13.01.2014, tieto nepovažoval za nesporné a trval na tom, aby žalobca preukázal nielen existenciu výzvy Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa 13.01.2014, týkajúcu sa odstúpenia od zmluvy a zaplatenia sumy 611,74 eura, ale i jej relevantné doručenie žalovanej; tým, že žalobca tieto skutočnosti nepreukázal, neunesol dôkazné bremeno o tom, že pohľadávka voči žalovanej bola v čase jej postúpenia spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. Na uvedený záver pritom nemali vplyv žalobcom označené rozhodnutia odvolacích krajských súdov, ktoré boli v otázke spornosti skutkových tvrdení a preukázovania skutočností v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. v evidentnom rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, vyjadrenou predovšetkým v stanoviskách a rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaných v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR (viď citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 162/2020).

20. Odvolací súd považoval v súvislosti s doručovaním odstúpenia od zmluvy zo dňa 13.01.2014 žalovanej za nedôvodný i poukaz žalobcu na článok 10, bod 10.1, resp. 10.3 Všeobecných obchodných podmienok, ktoré napokon žalobca ani nezaložil do súdneho spisu, zakladajúci fikciu doručenia zásielky banky žalovanej ako klientovi na tretí deň po jej odoslaní, a to vo väzbe na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 5Cdo 36/2020, uverejneného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 1/2021, pod č. 4. V intenciách tohto rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva, predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície; až týmto okamihom totiž začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie „dostane do jeho dispozičnej sféry“ nemožno pritom vykladať v zmysle procesnoprávných predpisov, ale je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávného úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu, či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta, či do jeho poštovej schránky, poprípade i hodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávného úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávného úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (k tomu i uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.01.2011 vo veci sp. zn. 5Cdo 129/2010). Teória dôjdenia vychádza z toho, že z hľadiska pôsobenia (perfektnosti) prejavu vôle nie je dôležitá skutočná vedomosť adresáta právneho úkonu, pretože inak by adresát mohol účinkom prejavu vôle druhého účastníka zabrániť nepreberaním písomností. Rozhodujúce je objektívne hľadisko, t.j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle. Súdna prax pritom zaujala odmietavé stanovisko k dohode zmluvných strán ohľadne dojednania nevyvrátiteľnej domnienky, príp. fikcie, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručenu len na základe jej odoslania, bez toho, aby došla do sféry adresáta. Takto formulovaná fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného

práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť; ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry).

21. Odvolací súd ďalej udáva, že neobstojí ani tvrdenie žalobcu o danosti jeho aktívnej vecnej legitímácie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 4Obo 210/2001, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky zakladá bez ďalšieho aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, a preto súd z takého oznámenia vychádza, bez prejudiciálneho skúmania platnosti samotnej zmluvy. Od uvedeného právneho názoru sa totiž už súdna prax odklonila (viď rozhodnutia vo veci sp. zn. 2Obo 49/2008, sp. zn. 1Cdo 76/2007), konštatujúc, že súd preskúmava zmluvu o postúpení pohľadávky a prihliada (len) k jej absolútnej neplatnosti. Napokon, i podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. II. ÚS 409/2013, platí, že podľa ustanovenia § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka oznámenie postúpenia cedentom (doterajším veriteľom) zbavuje dlžníka práva požadovať predloženie zmluvy o postúpení. Dlžník tak podľa citovaného ustanovenia nemá právo zisťovať, či vôbec nejaká zmluva bola uzatvorená, a fortiori tak nemôže namietat ani nedostatky jej platnosti, s výnimkou prípadu, či nedošlo k postúpeniu pohľadávky v rozpore s § 525 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k dlžníkovi je tak v týchto prípadoch postúpenie založené len na oznámení veriteľa o tom, že došlo k postúpeniu (zmene veriteľa) podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nerozhodné je, či je toto oznámenie, kryté aj kauzálnym vzťahom (titulom) medzi postupcom a postupníkom, teda zmluvou o postúpení pohľadávky, ktorej existencia je relevantná len vo vzťahu postupcu a postupníka, ktorí sa prípadne môžu navzájom voči sebe domáhať bezdôvodného obohatenia.

22. Vychádzajúc z uvedených rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podporených i stanoviskom Ústavného súdu Slovenskej republiky, preto súd prvej inštancie bol oprávnený skúmať zmluvu o postúpení pohľadávky z hľadiska jej súladnosti so zákonom (§ 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka), a teda, či táto je alebo nie je v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka. Dospel pritom k správnenému názoru, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie predpokladov v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. na platné postúpenie pohľadávky zo strany jeho právneho predchodcu, čoho dôsledkom bolo vyhodnotenie zmluvy o postúpení pohľadávky v časti jej postúpenia na žalobcu ako neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (k tomu i rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1Cdo 147/2017, vo veci sp. zn. 1Obdo 92/2018) a zamietnutie žaloby.

23. Vzhľadom na dôkaznú situáciu, jej vyhodnotenie, ako i prijaté závery o neplatnosti postúpenia pohľadávky voči žalovanej na žalobcu nebolo potom potrebné, aby sa konajúci súd zaoberal skúmaním, či a od kedy bola žalovaná v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči právnenému predchodcovi žalobcu, ktoré okolnosti spochybňoval v rámci odvolacej argumentácie žalobca; týmto sa preto nezaoberal ani odvolací súd, keďže nemali vplyv na správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia.

24. S poukazom na vyššie uvedené, vzhľadom na to, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a ktoré by boli spôsobilé privodiť jeho zmenu, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 potvrdil ako vo výroku vecne správny.

25. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní úspech, nepriznal proti žalobcovi nárok na ich náhradu, nakoľko z obsahu spisu vyplýva, že jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon

pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).